

Hälso- och sjukvårdsnämnden

2018-03-27

Ledamöter och ersättare

Hälso- och sjukvårdsnämnden

Tid Tisdagen 27 mars, kl 9.30-16.00

Plats Smultronet, Skellefteå lasarett, Skellefteå

Ärenden Se bifogad ärendelista

Förhinder Meddela undertecknad om du inte kan delta

Samåkning Enligt landstingsfullmäktiges beslut ska i första hand kollektiva färdmedel nyttjas. Samåkning förutsätts om andra färdmedel används.

Enligt uppdrag

Anu Janhunen

Anu.Janhunen@vll.se

2018-03-27

1 Justering

Hälso- och sjukvårdsnämnden utser ... att tillsammans med ordföranden justera protokollet.

Justeringsdatum fastställs till den...

2 Fastställande av föredragningslista
VLL 263-2018

Hälso- och sjukvårdsnämnden fastställer upprättad preliminär föredragningslista för sammanträdet.

3 Informationer
VLL 264-2018

Noteras till protokollet att hälso- och sjukvårdsnämnden tagit del av informationer enligt följande:

- 9.30-10.00 Månadsrapport per februari 2018
Kristin Antonsson och Ann-Christin Sundberg
- 10.00-11.00 Information ortopedi
Ulrica Bergström
- 11.00-12.00 Akutsjukvården
Anna Cahier
- 12.00-13.00 Lunch
- 13.00-13.45 Kommunsamarbete samt information lokalsituationen
Elenor Granström
- 13.45-15.00 Gruppmöte
- 15.00-16.00 Beslutsmöte

4 Hälso- och sjukvårdsnämnden. Månadsrapport per februari 2018
VLL 605-2018**Sammanfattning**

En ekonomisk rapportering per den sista februari 2018 för hälso- och sjukvårdsnämndens ansvarsområde har upprättats.

Resultaten för perioden...

2018-03-27

Förslag till beslut

Den ekonomiska rapporten per februari 2018 godkänns.

Beslutsunderlag

- Hälso- och sjukvårdsnämnden. Månadsrapport per februari 2018 (presenteras på HSN:s sammanträde)

5 Underlag för plan och budget 2019 VLL 606-2018

Sammanfattning

Som en del i landstingets planeringsprocess lämnar landstingsstyrelsen förslag till årliga uppdateringar av landstingsplanen 2016-2019 och budget 2019 (del två av landstingsplanen). Beslut om landstingsplan och budget fattas av landstingsfullmäktige.

Inför beredningsarbetet har varje nämnd och styrelse ombetts att lämna ett underlag till landstingsstyrelsen. I underlaget ska nämnden/styrelsen beskriva hur den säkerställer att beslutade åtgärder genomförs för att klara ram 2018, vilka förändringar som föranleder omprioriteringar 2019 samt hur nämnden/styrelsen arbetar för att på lång sikt klara sitt uppdrag. Underlaget ska lämnas in till landstingsstyrelsen senast den 4 april 2018.

Med utgångspunkt från ovan har förslag till underlag för plan och budget 2019 upprättats för områden inom hälso- och sjukvårdsnämndens verksamhetsansvar.

Hälso- och sjukvårdsnämndens åtgärdsplan för 2018 med effektiviseringsarbeten uppgår till 134 miljoner kronor. Åtgärder genomförs för att minska kostnaderna för inhyrd personal med 50 procent med inriktning mot planen för oberoende av hyrd personal 2019. Andra åtgärder är bland annat fortsatt arbete med effektivisering av vårdprocesser och standardiserade vårdförlopp, minskning av kostnader inom den specialiserade psykiatriska vården, översyn av jourlinjer, läkemedel, medicinskt material och omstrukturering av sjukhustandvården. För att säkerställa att åtgärderna i verksamheten genomförs kommer de, som tidigare att följas upp med analyser och kommentarer som en del i basenheternas och nämndens månadsrapportering. Vid utebliven ekonomisk effekt får förslag på ytterligare kostnadsreducerande åtgärder prövas.

Nämnden beskriver förändringar som kommer att föranleda omprioriteringar under 2019. Det är bland annat den pågående generationsväxlingen, den medicinska utvecklingen samt att kostnaderna för utomlänsvård ökar mer än landstingsprisindex.

De fyra centrala framgångsfaktorer som nämnden lyfter fram för att klara sitt uppdrag på lång sikt är:

- En väl fungerande arbetsmiljö/kompetensförsörjning
- En utvecklad digitalisering för att driva patientcentrerad, patientsäker och högkvalitativ vård
- Utökad samverkan regionvård/sjukhusvård/primärvård/kommun
- Strategiska fastighetsåtgärder

2018-03-27

Sammanfattningsvis menar hälso- och sjukvårdsnämnden att de utmaningar som beskrivits kräver ett ständigt långsiktigt effektiviseringsarbete som pågår och realiserar i olika takt. Nämnden ser dock svårigheter i att ytterligare föreslå fler åtgärder för kostnadsreduktion än de som nu pågår för anpassning till budgetramen 2018. Betydande negativa konsekvenser avseende vårdproduktion, tillgänglighet, patientsäkerhet och arbetsmiljö skulle i så fall bli resultatet.

Den risk- och konsekvensbedömning som bifogas, beskriver några fler viktiga områden som anses riskfyllda utifrån perspektivet – budget i balans.

Förslag till beslut

Upprättat förslag till underlag för plan och budget 2019 fastställs och skickas till landstingsstyrelsen.

Ärendet justeras omedelbart.

Beslutsunderlag

- Underlag för plan och budget 2019

6 Nationell nivåstrukturering av sarkom VLL 403-2018

Sammanfattning

Via en överenskommelse mellan SKL och staten har Regionalt cancercentrum i samverkan uppdraget att arbeta med nivåstrukturering på nationell nivå av cancervården. Arbetet har hittills resulterat i 10 nationellt koncentrerade åtgärder spridda över de 7 universitetssjukhusen.

Sarkom utgör ca 1 procent av alla maligna tumörsjukdomar och utgår från bind- och stödjevävnad vanligast i extremiteter och bålen. Sarkom kan uppstå i alla åldrar och kan förekomma på de flesta ställen i kroppen. Sjukdomsgruppen är heterogen och inrymmer ett 50-tal olika specifika diagnoser.

Regionalt cancercentrum i samverkan rekommenderar landsting/regioner att godkänna och tillämpa nationell nivåstrukturering av sarkom enligt följande:

- Avancerad diagnostik och behandling av barn och vuxna med skelett- och mjukdelssarkom i extremiteter och bålvägg samt buksarkom koncentreras till tre nationella vårdenheter.
- Uppdrag som nationella vårdenheter lämnas till Karolinska Universitetssjukhuset, Sahlgrenska Universitetssjukhuset och Skånes Universitetssjukhus.
- De nationella vårduppgifterna införs från och med 1 november 2018.

Förslag till beslut

Rekommendationerna av nationell nivåstrukturering av sarkom godkänns.

2018-03-27

Beslutsunderlag

- Rekommendation rörande nationell nivåstrukturering av sarkom

7 Standardiserade vårdförlopp Västerbottens läns landsting 2018. Handlingsplan. VLL 664-2018**Sammanfattning**

Sveriges Kommuner och Landsting, SKL, och staten har träffat en överenskommelse om att genomföra en nationell satsning under 2015-2018 för att korta väntetiderna och minska de regionala skillnaderna i cancervården. Syftet med standardiserade vårdförlopp är att införa ett högkvalitativt och standardiserat arbetssätt i vårdkedjan. Vidare att tiden från välgrundad misstanke om cancer, via utredning, till behandlingsstart ska bli så kort som möjligt. Överenskommelsen inkluderar årliga stimulansmedel för landstingen och det förutsätts att en handlingsplan upprättas för arbetet under året.

Västerbottens läns landsting har upprättat en handlingsplan för 2018. I handlingsplanen beskrivs hur arbetet med de 28 införda vårdförloppen för perioden 2015-2017 har sett ut och fungerat. Här redogörs också för vilka erfarenheter man dragit av detta arbete vid införandet av de 3 vårdförlopp som är aktuella att införa under 2018. Eftersom 2018 är det sista året i den nuvarande nationella satsningen inom cancervården, beskrivs även hur landstinget planerar att driva dessa frågor efter projektidens slut.

Ordförandena för landstingsstyrelsen och hälso- och sjukvårdsnämnden har den 15 mars 2018, via Regionalt Cancercentrum Norr lämnat in årets handlingsplan till Socialdepartementet. Till handlingsplanen bifogas även en regionalt gemensam inledning från RCC Norr där man beskriver vilka gemensamma insatser som gjorts och är aktuella med stöd av RCC Norr.

Beslutet fattades per delegation då tidsplanen för inlämnande av handlingsplanen inte medgav tid att behandla ärendet i respektive nämnd/styrelse.

Förslag till beslut

Upprättad handlingsplan samt ordförandenas beslut noteras till protokollet.

Beslutsunderlag

- Kortare väntetider i cancervården 2018 Överenskommelse mellan staten och Sveriges Kommuner och Landsting
- Inledning från Regionalt cancercentrum
- Kortare väntetider i cancervården 2018. Handlingsplan inklusive regiongemensam inledning samt ordförandebeslut

2018-03-27

8 **Inkallelseordning för ersättare mandatperioden 2015-2018.**
Revidering
VLL 547-2018

Sammanfattning

Landstingsfullmäktige godkände den 20 februari 2018 Birgitta Nordvalls (KD) avsägelse av uppdrag som ersättare i hälso- och sjukvårdsnämnden. Vid samma möte valdes Hans-Inge Smetana (KD) in som ny ersättare i hälso- och sjukvårdsnämnden. Inkallelseordningen för ersättare behöver därmed revideras.

Landstingsfullmäktige har beslutat att ersättare inkallas i första hand ur den partigrupp ledamoten ifråga tillhör, företrädesvis från den länsdel den förhindrade ledamoten bor. I andra hand tas ersättare ur annan partigrupp.

Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutade om inkallelseordning för mandatperioden 2015-2018 vid sammanträde den 22 januari 2015, med revideringar vid sammanträden den 25 augusti 2015, § 107, den 10 februari 2016, § 20, den 23 augusti 2016, § 110, den 12 april 2017, § 42, samt den 1 november 2017, § 122.

Förslag till reviderad inkallelseordning för hälso- och sjukvårdsnämnden mandatperioden 2015-2018 har upprättats.

Förslag till beslut

Reviderad inkallelseordning fastställs.

Beslutsunderlag

- Inkallelseordning 2015-2018. Revidering

9 **Västerbottens läns landsting. Strålskyddsredogörelse 2017**
VLL 591-2018

Sammanfattning

I Västerbottens läns landsting är landstingsstyrelsen tillståndshavare för strålskydd. Enligt Västerbottens läns landstings tillståndsvillkor för strålskydd ska årliga strålskyddsredogörelser sammanställas för att på anmodan kunna visas upp för Strålskyddsmyndigheten. Strålskyddsredogörelser har sammanställts för 2017.

En sammanfattning av de årliga strålskyddsredogörelserna har sammanställts i ett dokument. Sammanfattningen lämnas som information till hälso- och sjukvårdsnämnden som ansvarar för verksamheten för strålskydd i landstinget.

Förslag till beslut

Information och sammanfattningen av strålskyddsredogörelserna noteras till protokollet.

Beslutsunderlag

- Strålskyddsredogörelse 2017 Västerbottens läns landsting

2018-03-27

10 Screening för prostatacancer - Rekommendation och bedömningsunderlag. Remissversion
VLL 421-2018

Sammanfattning

Socialstyrelsen har gått ut med en rekommendation att hälso- och sjukvården inte bör erbjuda screening för prostatacancer med PSA-prov med eller utan annat kompletterande test. Bakgrunden till rekommendationen är att nyttan med screeningen inte bedöms överväga de negativa effekterna på befolkningsnivå. Män i åldern 50-70 år som deltar i screeningen skulle riskera att få en prostatacancerdiagnos trots att canceren aldrig skulle leda till någon allvarlig sjukdom. Nu har Socialstyrelsen gått ut med en öppen remiss av rekommendationen. Västerbottens läns landsting har lämnats tillfälle till yttrande över remissen senast den 9 maj 2018.

Förslag till yttrande har upprättats. Av yttrandet framgår att hälso- och sjukvårdsnämnden delar Socialstyrelsens synpunkter i den öppna remissen.

Förslag till beslut

Yttrande avges enligt upprättat förslag.

Beslutsunderlag

- Screening för prostatacancer - Rekommendation och bedömningsunderlag. Remissversion
- Förslag till remissyttrande

11 Remiss SOU 2017:76. Enhetliga priser på receptbelagda läkemedel. Information om yttrande
VLL 2189-2017

Sammanfattning

Socialdepartementet har inkommit med remissen "Enhetliga priser på receptbelagda läkemedel". Remissen utgör delbetänkandet av Nya apoteksmarknadsutredningen. Delbetänkandet behandlar frågan om en reglering av apotekens handelsmarginal för receptbelagda läkemedel utanför läkemedelsförmånerna.

Utredningens uppdrag omfattar prissättning gentemot både patient, när de betalar för läkemedlen och gentemot landsting för de läkemedel utanför förmånerna som landstingen finansierar.

Förslag till yttrande har upprättats. Av yttrandet framgår att Västerbottens läns landsting ställer sig positiv till förslagen i delbetänkandet främst ur ett jämlikhetsperspektiv då dagens situation innebär att kostnaden för receptbelagda läkemedel utom förmånerna kan variera beroende på vilket apotek som patienten hämtar ut sitt läkemedel.

Landstingsstyrelsen fastställde yttrandet vid sammanträdet den 31 januari 2018, § 16.

2018-03-27

Förslag till beslut

Informationen noteras till protokollet.

Beslutsunderlag

- Remiss SOU 2017:76
- Yttrande

12 Riktade statsbidrag. Uppföljning 2017 och fördelning 2018 VLL 356-2018

Sammanfattning

Staten tilldelar kommuner och landsting både generella och riktade statsbidrag. Generella statsbidrag används i systemet för kommunalekonomisk utjämning till att utjämna för skillnader i intäkter och strukturella förutsättningar. Riktade statsbidrag är öronmärkta för ett visst ändamål. De är ofta tidsbegränsade och kopplade till en motprestation samt någon form av återrapportering. Landstinget har ansvar att säkra att fördelning sker i linje med de krav som ställs på de riktade statsbidragen och i överenskommelse mellan regering och SKL.

Eftersom bidragen är tidsbegränsade på ett till fyra år är det viktigt att det används så att det inte uppstår finansieringsproblem när statsbidraget upphör.

I underlaget redovisas en uppföljning av de riktade statsbidragen för 2017 samt planering för 2018.

Förslag till beslut

Upprättat förslag till fördelning av de riktade statsbidragen för 2018 godkänns.

Särskild uppföljning av dessa statsbidrag sker i början av 2019.

Beslutsunderlag

- Fördelning av riktade statsbidrag. Tjänsteskrivelse

13 Ökad tillgänglighet och jämlikhet i förlossningsvården och förstärkta insatser för kvinnors hälsa. Redovisning av insatser, bemanning och kompetensbehov VLL 250-2017

Sammanfattning

Regeringen och Sveriges kommuner och landsting (SKL) ingick i december 2015 en överenskommelse "En förbättrad förlossningsvård och insatser för kvinnors hälsa". I januari 2017 kom SKL och regeringen överens om överenskommelsen under perioden 2017-2019.

2018-03-27

Målet med överenskommelsen är att främja landstingens förutsättningar att förbättra förlossningsvården och att stärka insatserna för kvinnors hälsa samt att stärka primärvårdens insatser som rör kvinnors hälsa. Förbättringar inom förlossningsvården ska i första hand ske genom insatser som syftar till att förbättra bemanningssituationen. Inom primärvården ska insatserna bidra till att öka primärvårdens kunskaper om sjukdomar som är vanliga hos kvinnor. Insatser kan också väljas som tydligt leder till att behandling av kvinnors sjukdomar förbättras. Under 2017 fick landstingen totalt 490 miljoner kronor. Regeringen utbetalade 373 miljoner kronor till förlossningsvård och kvinnors hälsa och 117 miljoner kronor till insatser i primärvården för kvinnors hälsa. För Västerbottens läns landsting innebär det cirka 9 miljoner kronor till förlossningsvård och förstärkta insatser för kvinnors hälsa och cirka 2,8 miljoner kronor till primärvården för insatser inom överenskommelsen.

Enligt överenskommelsen ska landstingen för att få ta del av medlen redovisa vilka insatser medlen använts till, varför insatsen valts och vilken nytta insatsen medfört och/eller förväntas att medföra inom förlossningsvården, eftervården och övrig hälso- och sjukvård som rör kvinnors hälsa. Redovisningen ska innehålla uppgifter om hur stor andel av landstingets medel som använts till insatser som gäller bemanning och bemanningsfrågor. Landstingen ska också redovisa en uppdaterad bedömning av landstingets kompetensbehov inom förlossningsvården och övrig hälso- och sjukvård som rör kvinnors hälsa på 1–5 års sikt. Redovisningen ska även innehålla en bedömning av vilka kompetenshöjande insatser landstinget ser att det har behov av. Sista svarsdatum för att lämna in redovisningen för 2017 var den 15 februari 2018. En redovisning för Västerbottens läns landsting har lämnats enligt Sveriges kommuners och landstings (SKL:s) mall för detta.

Förslag till beslut

Informationen noteras till protokollet.

Beslutsunderlag

- Ökad tillgänglighet och jämlikhet i förlossningsvården och förstärkta insatser för kvinnors hälsa. Redovisning av insatser, bemanning och kompetensbehov 2017

14 Bättre resursutnyttjande inom ramen för professionsmiljarden. Redovisning 2017 VLL 184-2017

Sammanfattning

Den övergripande målsättningen med överenskommelsen mellan regeringen och SKL (*Stöd till ett bättre resursutnyttjande inom ramen för professionsmiljarden*) är att stärka förutsättningarna för en god, jämlik och effektiv hälso- och sjukvård genom att förbättra förutsättningarna för hälso- och sjukvårdens medarbetare att öka andelen tid för patientnära arbete och stärka landstingens planering av sitt kompetensbehov. I januari 2017 fattade regeringen och SKL beslut om överenskommelsen för perioden 2017-2018.

Landstingen skulle senast den 28 februari 2018 till redovisa vilka åtgärder som vidtagits under 2017 inom ramen för överenskommelsens utvecklingsområden enligt

2018-03-27

en struktur som Socialstyrelsen tagit fram. De tre utvecklingsområden som finns i överenskommelsen är:

- A. IT-stöd och processer för förenklad administration och bättre tillgång till information för vårdens medarbetare
- B. Smartare användning av medarbetarnas kompetens
- C. Stöd till planering av långsiktig kompetensförsörjning

För Västerbottens läns landsting har en redovisning för 2017 lämnats in enligt Socialstyrelsens struktur och tidsgräns.

Förslag till beslut

Informationen noteras till protokollet.

Beslutsunderlag

- Bättre resursutnyttjande inom ramen för professionsmiljarden. Redovisning 2017

15 Remiss. Kunskapsstöd och rekommendationer om behandling vid spelmissbruk och spelberoende. Yttrande VLL 2648-2017

Sammanfattning

Socialdepartementet har inkommit med remissen "Kunskapsstöd och rekommendationer om behandling vid spelmissbruk och spelberoende". Kunskapsstödet är ett resultat av det regeringsuppdrag som Socialstyrelsen haft med bakgrund i de lagändringar som trätt i kraft 1 januari 2018 i socialtjänstlagen (2001:453) SoL samt hälso- och sjukvårdslagen (2017:30) HSL. Lagändringarna innebär att kommun och landsting ska ingå överenskommelser om samverkan kring personer som missbrukar spel om pengar. För socialtjänsten medför det här ett vidgat ansvar att förebygga, motverka och bistå med insatser vid spelmissbruk. För hälso- och sjukvården innebär lagändringen en skyldighet att särskilt beakta ett barns behov av information, råd och stöd om en vuxen som barnet bor tillsammans med har ett missbruk av spel om pengar. Socialstyrelsen har i begäran om yttrande över remissen belyst ett antal frågor för besvarande. Utöver dessa välkomnas andra synpunkter.

Förslag till yttrande har upprättats.

Förslag till beslut

Yttrande avges enligt upprättat förslag.

Beslutsunderlag

- Kunskapsstöd och rekommendationer om behandling vid spelmissbruk och spelberoende. Remiss
- Yttrande

2018-03-27

16 Motion nr 11-2017 från Henrik Agerhäll (-). Debitera för ambulansresor
VLL 1831-2017

Sammanfattning

Henrik Agerhäll (-) föreslår att Västerbottens läns landsting utreder vad en egenavgift för akuta ambulanstransporter fått för effekter inom andra landsting samt införa en egenavgift för ambulanstransporter.

Förslag till yttrande har upprättats. Av yttrandet framgår att det i Sverige idag är ett fåtal landsting/regioner som tar en patientavgift för ambulanstransporter. Ett av de landsting som infört avgift är Region Jämtland/Härjedalen. Västerbotten hade under 2016 113 ambulansuppdrag/1000 invånare medan Jämtland/Härjedalen hade 129 ambulansuppdrag/1000 invånare. Något tydligt samband kan inte påvisas mellan införande av patientavgift för ambulansresa och minskad ambulansvolym. Västerbottens läns landsting ser därför ingen anledning att införa patientavgift vid ambulanstransporter. I stället finns risk att enskilda medborgare i behov av ambulans avstår att kontakta sjukvården om det kostar pengar. Det finns heller inget som säkerställer att de som är i minst behov väljer att avstå denna vårdinsats genom införande av patientavgift.

Förslag till beslut

Landstingsfullmäktige föreslås fatta följande beslut:

Motionen avslås.

Beslutsunderlag

- Motion nr 11-2017
- Förslag till motionsyttrande

17 Motion nr 13-2017 från Marianne Normark (L) m fl. Psykiatriambulans avstigmatiserar psykisk ohälsa
VLL 1989-2017

Sammanfattning

Marianne Normark (L) m fl. har i en motion till landstingsfullmäktige föreslagit att det införs ett försök med psykiatriambulans i Västerbottens läns landsting. Motiv till förslaget är bland annat att kunna ge patienterna ett akut psykiskt omhändertagande och att patienten styrs till rätt vårdinstans.

Förslag till motionsyttrande har upprättats. I yttrandet beskrivs det att det är ett begränsat patientunderlag med sökorsak psykisk ohälsa/sjukdom och ett stort avstånd över Västerbottens län. Psykiatrin gör ibland hembesök vid larm om en person är försämrad och behöver snabb hjälp. Det finns rutiner som medger att psykiatrin kan begära handräckning av polis när det behövs, vilket är relativt ovanligt.

Baserat på ovan nämnda volymer och övriga synpunkter finns det inte förutsättningar för att införa en psykiatriambulans i Västerbottens läns landsting.

2018-03-27

Förslag till beslut

Landstingsfullmäktige föreslås fatta följande beslut:

Motionen anses besvarad.

Beslutsunderlag

- Motion nr 13-2017
- Förslag till motionsyttrande

18 Motion nr 14-2017 från Marianne Normark (L) m fl. Om screening av tjocktarmscancer
VLL 2008-2017

Sammanfattning

Motionärerna föreslår i en motion till landstingsfullmäktige att screening av tjocktarmscancer ska erbjudas från 60-årsåldern i form av hemtest vartannat år. De hänvisar till att det nu finns tillräckliga resultat från en studie som visar på möjlighet att behandla patienter med tjocktarmscancer som upptäcks tidigt.

Förslag till motionsyttrande har upprättats. I yttrandet beskrivs det att Socialstyrelsen sedan 2014 rekommenderar nationell allmän screening för kolorektalcancer. En nationell grupp tillsatt av RCC (Regionala cancercentrum i samverkan) arbetar med planering för ett gemensamt nationellt införande av screening och inventering av resurser för detta. Några viktiga frågor behöver utredas för att screeningen ska hålla hög kvalitet med bra effekt och säkerhet exempelvis screeningmetod, samordning, it-stöd, och vid vilken ålder screening ska erbjudas. Den nationella arbetsgruppen avser att i juni 2018 redovisa ett förslag till handlingsplan för samordnat nationellt införande. Hälso- och sjukvårdsnämnden ställde sig bakom rekommendationen från Norrlandstingens regionförbund att iaktta långsiktighet i planeringen inför beslut om införande av kolorektal screening 2019.

Förslag till beslut

Landstingsfullmäktige föreslås fatta följande beslut:

Motionen är besvarad.

Beslutsunderlag

- Motion nr 14-2017
- Förslag till motionsyttrande

2018-03-27

19 Motion nr 15-2017 från Nicklas Sandström (M). Utred vårdval inom audiologi
VLL 2040-2017

Sammanfattning

Niklas Sandström (M) har i en motion till landstingsfullmäktige föreslagit att Västerbottens läns landsting utreder ett införande av vårdval inom audiologi. Bakgrunden till förslaget är att audiologin har en av de längsta värdköerna i landstinget.

Förslag till motionsyttrande har upprättats. Av motionsyttrandet framgår att tillgängligheten till hörapparatrehabilitering i Västerbotten kommer att förbättras under 2018. Planerade insatser i verksamheten, bemanning av vakanta tjänster, kommer att minska väntetiden till maximalt tre månader under året. Utprovning görs ofta vid flera besök och bör därför ske inom närområdet då andelen aktuella patienter ofta är äldre. Förutsättningen för att införa vårdval inom audiologin är tillgång till alternativa utförare att upphandla tjänsterna hos oss. Vid de senaste tillfällena då direktupphandling av hörapparatrehabilitering gjorts (senast hösten 2017) kunde ingen utförare ta på sig uppdraget.

Förslag till beslut

Landstingsfullmäktige föreslås fatta följande beslut:

Motionen anses besvarad.

Beslutsunderlag

- Motion nr 15-2017
- Förslag till motionsyttrande

20 Granskning av styrning av landstingets FoU-verksamhet. Rapport nr 4/2017. Yttrande
VLL 2285-2017

Sammanfattning

Landstingets revisorer har överlämnat missivet och rapporten "Granskning av landstingets FoU-verksamhet" (rapport nr 4/2017) för yttrande.

Landstinget ska enligt hälso- och sjukvårdslagen medverka vid finansiering, planering och genomförande av forskning inom hälso- och sjukvården. Revisorernas bedömning visar att varken landstingsstyrelsen eller hälso- och sjukvårdsnämnden har utvecklat former för att styra och följa upp FoU-verksamheterna inom deras ansvarsområden. Utifrån granskningens resultat har revisionen lämnat följande rekommendationer till landstingsstyrelsen och hälso- och sjukvårdsnämnden:

- Utred hur FoU-verksamheten i landstinget och inom styrelsens och nämndens ansvarsområde bör fördelas, styras och kontrolleras. Mot bakgrund av att en betydande majoritet av landstingets FoU-verksamhet genomförs bland hälso- och sjukvårdsnämndens verksamheter är det angeläget att hitta en modell som innebär att nämnden har förutsättningar att ha kontroll över att verksamheterna får tillräckligt stöd mm.

2018-03-27

- Bered förslag till FoU-policy för beslut av fullmäktige. Förslaget till policyn bör bland annat innehålla uppgifter om styrelser och nämnders ansvar för FoU-verksamheten samt om inriktning och övergripande mål.
- Inventera verksamheternas behov av FoU-stöd.
- Med utgångspunkt av fullmäktiges beslut om ansvar, inriktning och mål säkerställa en tillräcklig styrning och kontroll av FoU-verksamhet inom sina ansvarsområden.
- Genomför en juridisk utredning i syfte att säkerställa att landstingsstyrelsen och hälso- och sjukvårdsnämnden på korrekt sätt hanterar beslut med koppling till Universitetssjukvårdsstyrelsen.
- Besluta om en strategi i syfte att stärka förmågan att attrahera externa intressenter att finansiera landstingsdriven forskning

Förslag till yttrande har upprättats.

Förslag till beslut

Yttrande avges enligt upprättat förslag.

Hälso- och sjukvårdsdirektören får i uppdrag att:

- Inventera verksamheternas behov av FoU-stöd inom hälso- och sjukvårdsnämndens ansvarsområden.
- Säkerställa att hälso- och sjukvårdsnämnden får regelbunden information i FoU-frågor.

Beslutsunderlag

- Granskning av styrning av landstingets FoU-verksamhet. Rapport nr 04/2017
- Förslag till yttrande

21   **Granskning av IT-systemens robusthet. Rapport nr 3/2017.**
Yttrande
VLL 2286-2017

Sammanfattning

Landstingets revisorer har överlämnat missivet och rapporten "Granskning av IT-systemens robusthet" (rapport nr 3/2017) för yttrande.

En uppföljande granskning har gjorts utifrån tidigare uppmärksammande brister i kontrollen av landstingets IT- och informationssäkerhet (rapport nr 23/2010, 17/2014, 22/2014 och 18/2015). Utifrån resultatet av granskningen bedömer revisionen att hälso- och sjukvårdsnämnden inte har vidtagit tillräckliga åtgärder med anledning av deras tidigare rekommendationer. Revisorerna rekommenderar landstingsstyrelsen och hälso- och sjukvårdsnämnden att säkerställa:

2018-03-27

- Att fullmäktige får ta ställning till ett förslag på informationssäkerhetspolicy för landstinget. Förslaget till policyn bör bland annat inkludera styrelser och nämnders ansvar för informationssäkerhet, inriktning och övergripande mål för informationssäkerhet samt struktur för riskbedömning och riskhantering.
- Att det på landstings- och nämndsövergripande nivå och bland verksamheterna finns riskanalyser för informationssäkerhetsområdet.
- Att riktlinjer och regler för informationssäkerhet är väl kända bland berörda medarbetare i landstinget.
- En tillräcklig uppföljning av informationssäkerhetsarbetet inom sina ansvarsområden.
- Att tidigare lämnade rekommendationer blir genomförda.
- Att övriga i granskningen uppmärksammade brister blir åtgärdade.

Förslag till yttrande har upprättats.

Förslag till beslut

Yttrande avges enligt upprättat förslag.

Hälso- och sjukvårdsdirektören får i uppdrag att:

- Säkerställa att riktlinjer och regler om informationssäkerhet är kända bland cheferna inom hälso- och sjukvårdsnämndens ansvarsområden.

Beslutsunderlag

- Granskning av IT-systemens robusthet. Rapport nr 3/2017
- Förslag till yttrande

22 Granskning av samverkan med Umeå kommun om hälso- och sjukvård i hemmet. Rapport nr 7/2017. Yttrande
VLL 2466-2017

Sammanfattning

Landstingets revisorer har den 30 november överlämnat rapporten "Granskning av samverkan om hälso- och sjukvård i hemmet" rapport nr 7/2017, till hälso- och sjukvårdsnämnden för yttrande. Revisorerna lämnade med anledning av granskningen följande rekommendationer till landstingsstyrelsen och hälso- och sjukvårdsnämnden:

- Besluta om riktlinjer, regler mm. för hur processen för samverkan mellan landstinget och kommunerna om hälso- och sjukvården i hemmet ska vara utformad
- Besluta om nödvändiga avtal, överenskommelser mm. om samverkan i hemsjukvården
- Säkerställa att avtal, överenskommelser, regler, mm. blir implementerade och väl kända i berörda verksamheter

2018-03-27

- Säkerställa att verksamheterna har rutiner mm. med syfte att roller och ansvar i vårdkedjor blir tydliga
- Säkerställa en tillräcklig informationsöverföring mellan slutna vård och primärvård och mellan landstinget och Umeå kommun om patienterna
- Säkerställa att berörda verksamheter gör riskanalyser utifrån ett patientsäkerhetsperspektiv
- Säkerställ att samordnade individuella planer blir upprättade i enlighet med de lagkrav och beslutade rutiner
- Följa upp hur samverkan om hälso- och sjukvård i hemmet fungerar, att regler och riktlinjer följs

Förslag till yttrande har upprättats. I yttrande beskrivs det att ett flertal åtgärder är under planering och genomförande för att förbättra samverkan samt för att skapa en ändamålsenlig samverkansstruktur.

Arbetet med vägledning till avtalet om övertagande av hälso- och sjukvård i ordinärt boende är slutfört och har presenterats i länssamordningsgruppen. Rekommendationsbeslut för kommunerna ska tas vid AC Konkensus möte den 1 mars 2018. Vägledning dokumentet kommer att beslutas i hälso- och sjukvårdsnämnden vid mötet under våren. Implementering kommer att ske hos respektive huvudman.

Arbetet med framtagande av en länsrutin gällande samverkan vid utskrivning från slutna hälso- och sjukvård är slutfört. Av länsrutinen framgår hur ansvaret är fördelat mellan den slutna sjukhusvården, kommunen och den landstingsfinansierade primärvården.

Slutligen beskrivs det också i yttrandet att tydligare uppföljning behövs gällande samverkan om hälso- och sjukvård i hemmet och mätbara indikatorer för att mäta kvaliteten på samverkan behöver fastställas.

Förslag till beslut

Yttrande avges enligt upprättat förslag.

Hälso- och sjukvårdsdirektören får i uppdrag att:

- Följa upp hur vägledning dokumentets rutiner efterlevs inom hälso- och sjukvårdsnämndens ansvarsområden.

Beslutsunderlag

- Granskning av samverkan med Umeå kommun om hälso- och sjukvård i hemmet. Rapport nr 7/2017
- Förslag till yttrande

2018-03-27

**23 Granskning av upphandlingsverksamhet. Rapport nr 9/2017.
Yttrande
VLL 2467-2017**

Sammanfattning

Landstingets revisorer har den 29 november 2017 överlämnat missiv gällande granskning av upphandlingsverksamhet. Revisorerna har i tidigare granskningar uppmärksammat brister inom upphandlingsområdet varför en uppföljande granskning har gjorts. Av uppföljningen konstaterar revisionen att avsaknaden av styrning och kontroll från landstingsstyrelsen och hälso- och sjukvårdsnämnden medför betydande risk att upphandlingsfrågorna inom deras ansvarsområden inte hanteras på ett bra sätt. Revisorerna lämnar följande rekommendationer:

- lämna förslag till fullmäktige om en upphandlingspolicy som reglerar hur landstingsstyrelsen och nämnderna ska samverka i upphandlingar.
- Med utgångspunkt av fullmäktiges policy bör landstingsstyrelsen och hälso- och sjukvårdsnämnden besluta om riktlinjer och regler för upphandlingsverksamheten inom sina ansvarsområden.
- Landstingsstyrelsen bör efter dialog med övriga nämnder besluta om ett uppdrag för upphandlingsenheten med uppgifter om vilken service och vilka tjänster som ingår i uppdraget. Av uppdraget bör det framgå vilka upphandlingar som enheten ska prioritera.
- Med hjälp av kontroller och uppföljning bör landstingsstyrelsen och hälso- och sjukvårdsnämnden säkerställa att regler och rutiner inom upphandlingsområdet följs. Med jämna mellanrum bör styrelsen och nämnden också utvärdera om samverkan mellan upphandlingsenheten och verksamheterna fungerar tillräckligt bra. Landstingsstyrelsen bör även med jämna mellanrum utvärdera hur upphandlingar blir genomförda inom fastighetsområdet och inom IT-området.

Förslag till yttrande har upprättats.

Förslag till beslut

Yttrande avges enligt upprättat förslag.

Hälso- och sjukvårdsdirektören får i uppdrag att:

- Säkerställa att beslutade riktlinjer implementeras inom hälso- och sjukvårdsnämndens ansvarsområden.

Beslutsunderlag

- Granskning av upphandlingsverksamhet. Rapport nr 9/2017
- Förslag till yttrande

2018-03-27

24 Granskning av förebyggande arbete mot oegentligheter. Rapport nr 8/2017. Yttrande
VLL 2468 -2017

Sammanfattning

Landstingets revisorer har den 29 november 2017 överlämnat missiv gällande granskning av förebyggande arbete mot oegentligheter inom verksamheterna för landstingsstyrelsen, hälso- och sjukvårdsnämnden och nämnden för funktionshinder och habilitering.

Revisorerna har gjort en uppföljning av en granskning från år 2011 (rapport nr 14/2011) gällande förebyggande arbete mot oegentligheter. Utifrån uppföljningen bedömer revisorerna att styrelsen och nämnderna har en för svag styrning och kontroll över det förebyggande arbetet mot oegentligheter. Mot bakgrund av vad som kommit fram av granskningen lämnar revisorerna följande rekommendationer till landstingsstyrelsen, hälso- och sjukvårdsnämnden och nämnden för funktionshinder och habilitering:

- Besluta om regler och riktlinjer för hur det förebyggande arbetet mot oegentligheter ska vara utformat.
- Säkerställ att det finns dokumenterade riskanalyser med inriktning mot risker för oegentligheter.
- Säkerställ att det bland verksamheterna finns dokumenterade rutiner med mera för arbetet mot oegentligheter.
- Säkerställ med hjälp av utbildningsinsatser, landstingets ledningssystem, intranätet m.m. att verksamheterna har god kännedom om vilka regler och rutiner, vädergrund m.m. som gäller i landstinget.
- Säkerställ med hjälp av uppföljning och kontroller att verksamheterna följer regler och rutiner m.m. och att styrelsen och nämnderna med jämna mellanrum utvärderar hur det förebyggande arbetet mot oegentligheter fungerar.

Förslag till yttrande har upprättats. Av yttrandet framgår att landstinget tidigare saknat centralt ledningsdokument som hanterar området oegentligheter och korruption.

Den centrala riktlinjen mot korruption och mutor som nu fastställts utgör ett gemensamt underlag för ledningsorganisationen att inom linjeorganisationen säkerställa efterlevnaden på lokal nivå. Revisionens rekommendationer kommer att beaktas vid framtagande av rutiner och instruktioner ute i verksamheterna.

Hälso- och sjukvårdsdirektören uppdras att säkerställa att det inom verksamheterna tas fram riskanalyser samt dokumenterade rutiner för arbetet mot oegentligheter. Uppdraget återrapporteras till hälso- och sjukvårdsnämnden senast i oktober 2018.

Förslag till yttrande har upprättats.

Förslag till beslut

Yttrande avges enligt upprättat förslag.

Hälso- och sjukvårdsdirektören får i uppdrag att:

2018-03-27

- Säkerställa att det inom verksamheterna tas fram riskanalyser samt dokumenterade rutiner för arbetet mot oegentligheter.

- Återrapportera uppdraget till hälso- och sjukvårdsnämnden senast i oktober 2018.

Beslutsunderlag

- Granskning av förebyggande arbete mot oegentligheter. Rapport nr 8/2017
- Förslag till yttrande

25 Granskning av hälso- och sjukvårdsnämndens personal- och kompetensförsörjning. Rapport nr 6/2017. Yttrande VLL 2469-2017

Sammanfattning

Landstingets revisorer har den 29 november 2017 överlämnat missiv gällande granskning av hälso- och sjukvårdsnämndens personal- och kompetensförsörjning.

Utifrån vad som kommit fram i rapport nr 6/2017 "Granskning av hälso- och sjukvårdsnämndens personal- och kompetensförsörjning" bedömer revisorerna att hälso- och sjukvårdsnämnden behöver utveckla sin styrning och uppföljning av personal- och kompetensfrågor. Revisorerna lämnar följande rekommendationer:

- Besluta om en personal- och kompetensförsörjningsplan för nämndens ansvarsområde. Planen bör bygga på en dokumenterad riskanalys som utgår från vårdens behov och personal. Utöver prognoser om framtida pensionsavgångar, personalrörlighet, planerade utbildningar bör riskanalysen också omfatta underlag om förändringar i vården, tillgången på olika yrkesgrupper i norra sjukvårdsregionen och andra liknande faktorer som påverkar personal- och kompetensförsörjningen. I planen bör nämnden tydliggöra sin ambitionsnivå och sina mål för personal- och kompetensförsörjningen. Nämndens mål bör vara mätbara så att de går att följa upp och utvärdera.
- Komplettera personal- och kompetensförsörjningsplanen med en handlingsplan bestående av konkreta och tidsatta aktiviteter. Ge uppdrag till verksamheterna inom nämndens ansvarsområde att ta fram lokala handlingsplaner. Ställ krav på att de lokala handlingsplanerna utgår från dokumenterade riskanalyser. Säkerställ att verksamheternas handlingsplaner innehåller konkreta aktiviteter med mål som är realistiska att uppnå. Säkerställ att aktiviteterna i handlingsplanerna blir genomförda.
- Följ med täta intervall upp nämndens handlingsplan och verksamheternas arbete med de lokala handlingsplanerna. Ställ krav på att hälso- och sjukvårdsdirektören lämnar skriftliga rapporter om i vilken grad aktiviteter blir genomförda och mål uppnås. Ställ krav på att underlagen till nämnden innehåller analyser av de uppnådda resultaten. Ställ krav på att hälso- och sjukvårdsdirektören lämnar förslag till nämnden om kompletterande åtgärder i händelse av att aktiviteter inte blir genomförda eller att mål inte uppnås.

Förslag till yttrande har upprättats.

2018-03-27

Förslag till beslut

Yttrande avges enligt upprättat förslag.

Hälso- och sjukvårdsdirektören får i uppdrag att:

- Säkerställa att handlingsplaner med prioriterade åtgärder och aktiviteter tas fram på basenheterna utifrån den övergripande kompetensförsörjningsplanen.
- Säkerställa regelbunden återrapportering av analys från respektive verksamhet till hälso- och sjukvårdsnämnden.

Utifrån uppföljning av övergripande plan tydliggörs också tidsplan för rapportering och analys från respektive verksamhet till hälso- och sjukvårdsdirektören för vidare rapportering till hälso- och sjukvårdsnämnd.

Beslutsunderlag

- Granskning av hälso- och sjukvårdsnämndens personal- och kompetensförsäljning. Rapport nr 6/2017
- Förslag till yttrande

26   Hälso- och sjukvårdsdirektörens beslut som fattats med stöd av delegation. Förteckning
VLL 362-2018**Sammanfattning**

Följande förteckning över delegerade beslut i enlighet med hälso- och sjukvårdsnämndens bemyndigande anmäls:

Delegerade beslut:

a) Av hälso- och sjukvårdsdirektören fattade beslut

Förslag till beslut

Delegationsförteckningen läggs till handlingarna.

Beslutsunderlag

- Bilaga X. Delegationsförteckning – hälso- och sjukvårdsdirektör till HSN

27   Beslut som fattats med stöd av vidaredelegation. Förteckning
VLL 267-2018**Sammanfattning**

Följande förteckning över vidaredelegerade beslut i enlighet med hälso- och sjukvårdsnämndens bemyndigande anmäls:

2018-03-27

Vidaredelegerade beslut:

a) Av tandvårdsdirektören och verksamhetschef fattade beslut

Förslag till beslut

Vidaredelegationsförteckningen läggs till handlingarna.

Beslutsunderlag

- Bilaga X. Vidaredelegationsförteckning

28   **Till handlingarna**
VLL 268-2018

I bilaga X till protokollet upptagna skrivelser m.m. anmäls och läggs till handlingarna.